

Säädösperusta
Laki poliisin hallinnosta (110/1992) 4 §
Kumoaa ohjeen dnro 4687/601/88

ESITUTKINNASSA ASIANOSAISELLE TEHTÄVISTÄ ILMOITUKSISTA

Asianosaisella on oikeus käyttää esitutkinnassa avustajaa esitutkintalain 10 §:n perusteella.

Esitutkintalain (449/1987) 29 §:n 2 momentin (108/1998) mukaan epäillylle on ennen kuulustelua tehtävä selkoa oikeudesta käyttää avustajaa esitutkinnassa sekä siitä, milloin hänelle voidaan määrätä puolustaja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 2 luvun (107/1998) mukaan.

Vastaavasti esitutkintalain (449/1987) 29 §:n 3 mom (108/1998) perusteella asianomistajalle on ennen kuulustelua ilmoitettava, milloin hänelle oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 2 luvun (107/1998) mukaan voidaan määrätä oikeudenkäyntiavustaja tai tukihenkilö.

Esitutkintalain 10 §:n (692/1997) perusteella syyttäjä tai tutkinnanjohtaja tekee tuomioistuimelle esityksen oikeudenkäyntiavustajan tai tukihenkilön määräämisestä asianomistajalle oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 2 luvun säännösten nojalla. Poliisin ylijohdo kehottaa erityisesti kiinnittämään huomiota siihen esitutkinnan vaiheeseen, jolloin ketään ei voida vielä epäillä syylliseksi rikokseen. Tällöin esityksen tekeminen kuuluu tutkinnanjohtajan tehtäviin.

Esitutkinta-asetuksen (575/1988) 6 §:n mukaan esitutkintaviranomaisen on ilmoitettava asianomistajalle oikeudesta korvaukseen ja tarvittaessa opastettava häntä korvauksen hakemisessa rikosvahinkojen korvaamisesta valtion varoista annetun lain (935/1973 ja asetuksen (63/1999) mukaan.

Kuulustelulomakkeisiin on valmiiksi painettu merkintäkohdat mainituista asioista.

Tapauksissa, joissa asianomistajan oikeus korvaukseen on ilmeinen, asiaa hoitavan poliisimiehen on ilmoitettava asianomistajalle oikeudesta korvaukseen ja opastettava häntä korvauksen hakemisessa. Tarvittaessa asianomistajalle on annettava korvaushakemuslomake ja rikosvahinkolain keskeistä sisältöä koskeva valtiokonttorin ohje. Molemmat löytyvät Foorumin taululta 541.02 ”Perheväkivalta/rikosuhriasiaa” otsikolla ”Valtiokonttorin ohje koskien rikoksella aiheutettuja vahinkoja”.

Ohjeet sekä lomake löytyvät myös poliisin www-sivuilta: ”www.poliisi.fi” kohdasta ”Palvelut”, ”Rikostutkinta”, ”Rikosvahinkojen korvaaminen”.

Poliisin ylijohdo painottaa, että esitutkintalaissa ja asetuksessa mainittujen ilmoitusvelvollisuuksien lisäksi, tulee asianomistajalle tehdä selkoa syytevaatimuksen esittämisen vaikutuksesta tutkittavassa asiassa. Poliisille tehtävän ilmoituksen kirjaamisen ja esitutkinnan yhteydessä tulee antaa myös informaatiota prosessin etenemisestä.

Poliisijohtaja Jorma Toivanen

Ylikomisario Mikko Lampikoski

JAKELU

Lääninjohdot
Helsingin kihlakunnan poliisilaitos
Keskusrikospoliisi
Liikkuva poliisi

TIEDOKSI

Poliisiammattikorkeakoulu
Poliisikoulu